

Preporuke za
**UKLJUČIVANJE MLADIH
U SINDIKATE**

Jedan je od glavnih ciljeva Odbora mladih ETUC-a jačati i osnažiti mlade u sindikatima, zastupati mlade u okviru ETUC-a te osnažiti organizacije mladih u nacionalnim/saveznim sindikatima.

„Sindikati se suočavaju s egzistencijalnom krizom. Ili ćemo pridobiti nove, mlade članove u znatnom broju ili ćemo za nekoliko desetljeća prestati postojati kao organizacije s masovnim članstvom: ako se trenutačni trend desindikalizacije nastavi, sindikati u Europi će u sljedećih 10 godina izgubiti barem preko 11 milijuna članova, tj. 26 % sadašnjih članova.

Velika većina europskih sindikata – u 27 od 31 države – ne može zaustaviti osipanje članstva i suočava se s polaganim, ali gotovo stalnim gubitkom sindikalne koncentracije.

Prosječna dob članova sindikata također je porasla i mnogi članovi su u dobi između srednjih 40-ih i ranih 50-ih. Postotak osoba mladih od 25 godina, koje se pridružuju sindikatu, u značajnom je padu. To je zabrinjavajuće jer postoji snažna povezanost između ranog pridruživanja i zadržavanja članstva – za osobe koje se ne pridruže sindikatu relativno mlade, manje je vjerojatno da će se pridružiti kasnije. Pri-

dobivanje većeg broja mladih stoga je ključno za opstanak sindikalnog pokreta.

Mnogi sindikati pokušavaju pridobiti nove članove, a da pritom nemaju nikakvo cjelovito strateško promišljanje o sindikalnom djelovanju i budućim izgledima. Kako pridobiti i zadržati nove članove potrebno je započeti zajedničkom analizom prilika i prijetnji za sindikalno članstvo u određenom lokalnom i/ili sektorskom sindikatu, a zatim utvrđivanjem i donošenjem strateških odluka.

Stoga, potičemo sve voditeljske timove u Europskoj uniji da – ako to već nisu učinili – započnu s donošenjem vlastitih strateških odluka, koje će uključiti i njihove organizacije mladih, te da zatraže punu podršku sindikalnih saveza i konfederacija.“¹

Cilj je ovog dokumenta dati sindikatima preporuke kako bi im se omogućilo uključiti mlade radnike u sindikalne organizacije.

Preporuke se temelje na raznim doprinosima prikupljenima tijekom rada Odbora mladih ETUC-a, primjerice:

PREPORUKE SE TEMELJE NA:

- › Iskustva naših članova i dobre prakse iz čitave Europe
- › Rezultati zajedničkog istraživanja o uključenosti i zastupljenosti mladih u sindikatima u Europi, koje su proveli ETUC i ITC-ILO (Međunarodni centar za osposobljavanje pri Međunarodnoj organizaciji rada)
- › Izvješće „Boosting unions’ participation to guarantee quality transitions and employment to young people in Europe“ (Poticanje sudjelovanja sindikata kako bi se jamčili kvalitetne tranzicije i zapošljavanje mladih ljudi u Europi), koje je objavio Odbor mladih ETUC-a 2018.
- › ILO Global Survey „Review of Policies and Actions for the Integration of the Youth into Trade Unions“ (Pregled politika i aktivnosti s ciljem uključivanja mladih u sindikate)

¹ „The future of youth“ (Budućnost mladih), prijedlog politika iz 2019. Izvadak iz poglavlja „Organise, organise, organise“ (Organizirajte, organizirajte, organizirajte)

PREPORUKE ZA SINDIKATE

1. PRIKUPITE PODATKE

Upoznavanje možebitnih članova prvi je korak za njihovo privlačenje u organizaciju. Stoga su podaci ključni.

Mnogi sindikati ne prikupljaju podatke o članstvu prema dobi. Ti sindikati stoga ne mogu izračunati postotak svojih mladih članova. Mnogo važnije je to da ne mogu ekstrapolirati podatke kojima bi se upućivalo na to u kojim sektorima su ti mladi ljudi prvenstveno zaposleni i koju vrstu rada obavljaju.

BAZA PODATAKA O ČLANSTVU PREMA DOBI:

1.1. Omogućite da Vaša sindikalna organizacija ima ažuriranu bazu podataka o članstvu. Osobni podaci članova trebali bi biti razvrstani prema: dobi, spolu, sektoru tržišta rada i uvjetima zapošljavanja. Time se ne daje samo jasan profil mladih ljudi članova sindikata, već se ukazuje i na trendove na tržištu rada za mlade. To će se pokazati ključnim za

izradu kampanja i provedbu obuke za mlade ljude. Štoviše, s tim će informacijama sindikati biti u stanju bolje identificirati moguće buduće vođe među mladim članovima.

1.2. Osobni podaci su osjetljivi i podliježu odredbama o zaštiti privatnosti. Stoga se preporuča da Vaš sindikat imenuje jednu osobu koja je odgovorna i posvećena prikupljanju podataka o mladima i upravljanju njima. Ta bi osoba bila odgovorna i za analizu podataka te za utvrđivanje trendova.

1.3. Iskoristite resurse kao što su nacionalni podaci i statistika kako biste utvrdili uključenost mladih na tržište rada po sektorima i vrsti ugovora o radu. Što više spoznaja imate o profilu mladih na tržištu rada, to ćete bolje moći usmjeriti svoju poruku i baviti se specifičnim potrebama mladih.

2. PRIDOBIVANJE I ŠIRENJE SURADNJE

Aktivno obraćanje može bitnim članovima ključno je za učlanjivanje i uključenost mladih. Mnogi mladi ljudi nisu upoznati s radom sindikata. Stoga, sindikati trebaju uložiti dodatne napore kako bi doprli do mladih.

Mnogi mladi ljudi suočavaju se s poteškoćama prilikom ulaska na tržište rada ili su nezaposleni ili rade u nestandardnim oblicima rada. Svi su oni može bitni članovi.

UKLJUČIVANJE MLADIH:

- 2.1.** Uključite mlade u ranom stadiju: obilazite škole, ustanove za strukovno obrazovanje i osposobljavanje te sveučilišta kako biste razgovarali s mladim ljudima čak i prije nego što postanu radnici. Što prije započnete, to je bolje. Obrazujte i promičite vrijednosti sindikata, čime će postati vjerojatnije da će te vrijednosti biti usvojene i primijenjene kada ti učenici jednom postanu radna snaga.
- 2.2.** Istražite na koji način možete članarine učiniti pristupačnijima za mlade članove. Primijenite studentske članarine ili čak besplatna članstva. Alternativno, možete ponuditi popust ili pogodnosti za mlade članove.
- 2.3.** Ponudite namjenske usluge za mlade i prilagođenu podršku za različite skupine, kao što su nezaposleni mladi ljudi i mladi radnici u nesigurnim oblicima rada.
- 2.4.** Izradite kampanje za mlade kako biste ih pridobili da se pridruže sindikalnom pokretu. To se može učiniti na način da im se ukaže na važnost sindikata danas, da ih se izvijesti o njihovim pravima i njihovim može bitnim ekonomskim prednostima te da im se ponudi prostor za aktivizam.
- 2.5.** Kada želite pridobiti nove mlade članove, pristupite im na njima prilagođen način, obratite im se na događanjima koje smatraju „cool“ i privlačnima (na primjer na koncertima, festivalima, filmskim događajima itd.). Budite prisutni tamo gdje su mladi: na festivalima ili događajima na kojima se možete pridružiti ili ih organizirati, gdje je moguće spojiti zabavu s odgovarajućim temama i „obrazovanjem“ o sindikatima u opuštenom i prijateljskom okruženju. Pristupite problemima radnika u nesigurnim oblicima rada i nezaposlenih osoba.

- 2.6.** Kolegijalni pristup funkcionira najbolje. Mladi bi trebali razgovarati s mladima jer govore istim jezikom i suočavaju se s istim problemima. Potaknite mlade članove Vašeg sindikata da sudjeluju u kampanjama i surađuju s drugim mladim ljudima. Ti ljudi bit će Vaši pokretači, stoga ulažite u njih.
- 2.7.** Iskoristite svoj društveni kapital, potaknite svakog člana svoje organizacije da pokuša privući nove članove. U tome mogu pomoći različite vrste nagrada/naknada za privlačenje novih članova. Svaki član sindikata može biti sindikalni organizator.
- 2.8.** Pristupite zapostavljenim skupinama radnika. Mladi nisu homogena skupina i među njima postoje određene ranjive skupine koje se suočavaju s vlastitim problemima. Identificirajte te skupine mladih radnika koji su ranjivi i nedovoljno zastupljeni na tržištu rada kako biste im pružili prilagođenu podršku. Organizirajte ih na način da im pristupite određenim kampanjama o podizanju svijesti i različitim partnerstvima i savezima koji odgovaraju njihovoj jedinstvenoj situaciji.

3. PRISTUP I KOMUNIKACIJA PRILAGOĐENI ZA MLADIMA

Za sadašnje i možebitne mlade članove ključno je da su obaviješteni o radu sindikata na jeziku koji im je razumljiv i kojim se mladi služe.

Sindikati već imaju različite alate i načine za komunikaciju s članovima, no u mnogim slučajevima nisu specifično osmišljeni za mlade. Mladi imaju vrlo izražene digitalne vještine i sposobnosti dok nekim sindikalnim organizacijama trenutačno nisu bliski ti komunikacijski alati. Osim alata za društvene medije i određenih aktivnosti za podizanje svijesti u školama/sveučilištima koji su namijenjeni mladima, sindikati još uvijek nisu osmislili jasne strategije za pristupanje, pridobivanje, organiziranje i promicanje mladih.

KOMUNIKACIJA I KAMPANJE:

- 3.1.** Ulaganje u ugled sindikata je bitno. Jednostavna i jasna poruka o tome što pokret predstavlja dobar je početak za pripremu mladih kako bi se pridružili.
- 3.2.** Govorite jezikom mladih. Kampanjama koje su namijenjene mladima trebaju se pridobiti i privući mladi ljudi. Ulažite u ciljane kampanje, u kojima su Vaše poruke usmjerene na Vašu određenu ciljnu publiku.
- 3.3.** Koristite komunikacijske alate koji su zanimljivi mladima i privlače njihovu pozornost, kao što su društveni mediji, videozapisi, digitalne audio ili video datoteke (podcast) ili brošure. Mladi su vični radu s internetom i stalno su na internetu.
- 3.4.** Ponudite određenu i konkretnu pomoć mladima, npr. vruću liniju ili čavrljanje, gdje se mogu informirati u slučaju problema na poslu, pitanja o pravima na radnom mjestu itd.

4. USPOSTAVITE SNAŽNU ORGANIZACIJU MLADIH U SVOJEM SINDIKATU

Uspostavom i postojanjem organizacije mladih u sindikatu omogućit će se brojni pozitivni ishodi, ne samo za mlade već i za sindikate, kao što su:

- › smisljeno sudjelovanje mladih u radu sindikata;
- › sustavno bavljenje temama za mlade;
- › izgradnja kapaciteta mladih sindikalista i ulaganje u ljudske resurse.

USPOSTAVA ORGANIZACIJE MLADIH:

4.1. Uspostavite organizaciju mladih (OM), npr. Odbor mladih, koja će postati stalna organizacija za mlade sindikalne aktiviste. Trebala bi imati vlastiti statut kako bi se osigurala njezina autonomija u odnosu na sindikalnu organizaciju. Istovremeno, OM bi trebao biti uvršten

u statut sindikalne organizacije. OM bi trebao imati i mandat koji je utvrđen statutom, a koji je jasno definiran i poznat cijeloj organizaciji. Autonomija OM-a potaknut će mlade članove da raspravljaju o temama koje su njima važne.

- 4.2.** Organizirajte redovite sastanke članova OM-a. Sastanci mogu biti fizički, ali i digitalni, naročito ako putovanje oduzima previše vremena.
- 4.3.** Samostalan i aktivan OM prvi je korak na putu do stvaranja mreže mladih i za mlade. Ta je mreža prilika za pridobivanje, ali i za organiziranje u pogledu prilagodbe novim trendovima komunikacije i digitalizacije.

5. ULAŽITE U SVOJE ORGANIZACIJE MLADIH

Ulažite financijske, ljudske i materijalne resurse kako biste osigurali da OM može djelovati. Osigurajte osnovne resurse kojima će se omogućiti potpuno operativna organizacija i pozitivni rezultati.

OM-ovi obično nisu financijski neovisne organizacije jer imaju ograničene vlastite resurse i vrlo su ovisni o podršci sindikalne organizacije. Ako nema ulaganja, nije iznenađujuće da nedostaju mladi članovi.

RESURSI DODIJELJENI ORGANIZACIJI MLADIH:

5.1. Pružite podršku svojem OM-u na način da mu omogućite plaćeno tajništvo/koodinatora/službenika za mlade koji će se moći baviti specijaliziranim temama i redovito pratiti rad, osobito ako vodstvo organizacije mladih radi dobrovoljno. Osoba s punim radnim vremenom, koja može izravno raditi s mladima i za mlade, može osigurati neprekidan rad i stalne aktivnosti. Rad te osobe trebao bi biti potpuno posvećen: trebala bi uspostaviti posebne mehanizme i strategije za pristupanje mladima, odlaziti „na teren“ i biti prisutna gdje i kada je to potrebno.

5.2. Omogućite osmišljeni radni prostor s odgovarajućom opremom za OM. Mjesto gdje se OM može sastati i raditi.

5.3. Osigurajte dovoljna financijska sredstva za podršku provedbi programa za mlade i njihovih aktivnosti. Autonomija OM-a znači da upravlja svojim financijskim sredstvima. Na taj način mladi mogu provesti svoje zamisli, a mogu i snositi odgovornost.

5.4. Pružite pomoć OM-u da pri dobivanju po potrebi vanjskih financijskih sredstava, kao što su financiranje projekata, sponzorstva, pomoć zaklada itd., na način da mu pomognete u pružanju stručnog znanja, npr. pri izradi projektnih prijedloga.

5.5. Pružite moralnu i političku podršku i predanost aktivnostima i inicijativama mladih.

6. UKLJUČENOST ORGANIZACIJA MLADIH U POSTUPKE DONOŠENJA ODLUKA

Uključenost mladih u sindikate ne bi samo trebalo imati za cilj povećati pasivno članstvo, već prije svega osigurati smisleno sudjelovanje mladih u sindikalnim organizacijama. Time se neće samo jačati organizacija mladih, već se time može pomoći i sindikatu da ulaže u ljudske resurse.

Mladi članovi još uvijek su premalo zastupljeni u tijelima i postupcima donošenja odluka sindikalnih organizacija. Mladi bi trebali imati značajniju ulogu u sindikatu. Čini se da za njih trenutno ima vrlo malo prostora, ne samo na političkoj razini.

UKLJUČENOST MLADIH:

- 6.1.** Budite otvoreni za prijedloge mladih o svim temama, ne samo o temama koje su vezane uz mlade. Možda se čine nevažnima ili neuobičajenima, ali za mlade su važne.
- 6.2.** Potaknite mlade radnike u sindikatima na veće sudjelovanje u postupcima donošenja odluka (u sindikatu), uključite i saslušajte ih, dajte im moć da odlučuju i priliku da preuzmu odgovornost.
- 6.3.** Dajte predstavnicima mladih zajamčenu moć na razini sindikata kako bi mogli govoriti i glasovati u najvišim tijelima nadležnima za donošenje odluka.
- 6.4.** Uspostavite kvote za mlade, određeni postotak uključenosti mladih u tijela nadležna za donošenje odluka.
- 6.5.** Pitajte za glas mladih o problemima i izazovima s kojima se suočavaju i poslušajte ga s ciljem izrade strategija/kampanja/akcijskih planova kojima će seponuditi rješenja i prilike.
- 6.6.** Čak i u manje službenim postupcima donošenja odluka (redoviti sastanci, radne skupine itd.) omogućite da se mišljenje mladih čuje i uzima u obzir.
- 6.7.** Osigurajte da je dimenzija mladih uključena u strategije i akcijske planove sindikata. Teme vezane uz mlade moraju biti uključene u redoviti rad organizacije. Važno je ne samo pružiti prilike, već i odgovarajuću podršku i predanost. Time se motivira mlade da poboljšaju svoje vještine i znanje. Time se izgrađuje i odgovarajuća razina povjerenja u organizaciji.

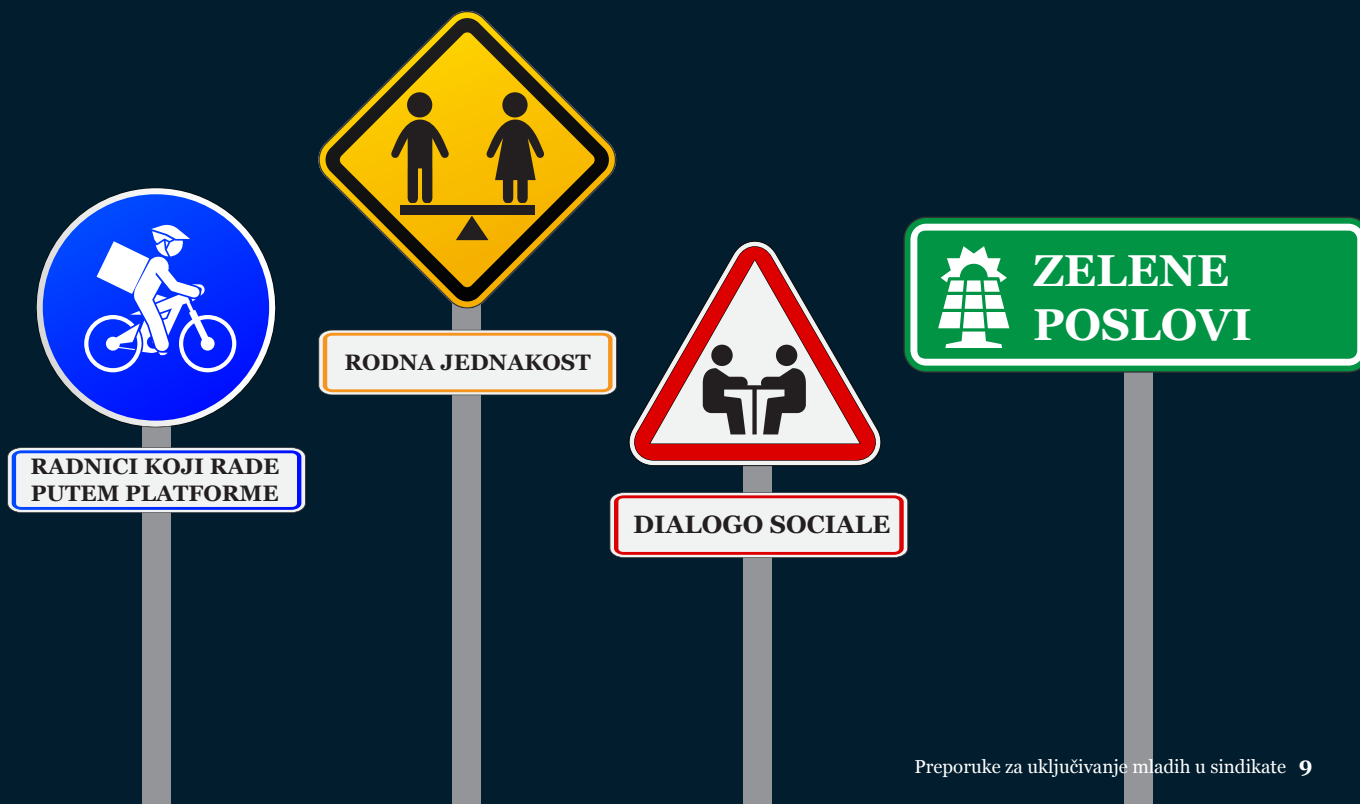

7. SINDIKALNE POLITIKE ZA MLADE

Rad sindikata treba uključivati probleme i potrebe mladih. Ti problemi ponekad nisu uobičajeni i bili bi specifični za mlade i sektore za mlade. Stoga bi politike trebale uključivati ta pitanja i biti specifične u pogledu istih.

POLITIKE:

- 7.1. Imajte na umu probleme s kojima se mladi suočavaju na tržištu rada. Izradite određene politike i zakonodavne inicijative kako bi se bolje promicala njihova prava i kako bi im se olakšao pristup tržištu rada te kvalitetnim i zelenim radnim mjestima. Izradite politike o temama kao što su naukovanje, pripravništvo, nezaposlenost mladih, nesigurni oblici rada, rad putem platforme, plaće mladih, nula satni ugovori, diskriminacija (temeljene na dobi i drugim osnovama) itd.
- 7.2. Proširite opseg tema kojima se sindikat bavi kako biste se približili mladima. Utvrdite područja od interesa za mlade i kako su povezana s radom sindikata te napravi-te poveznice. Te teme mogu biti: okoliš, migracije, teme vezane uz pripadnike LGBTQI+ zajednice, ravnopravnost spolova, nesigurni oblici rada i nestandardni oblici zapošljavanja, rad putem platformi, socijalna pravda itd.
- 7.3. Uključite mlade članove u socijalni dijalog, pregovore i kolektivno pregovaranje.
- 7.4. Ulažite u istraživanje o zakonodavstvu (nacionalnom i međunarodnom, uključujući konvencije) koje može slu-žiti kao alat za njihovu bolju zaštitu. Tako ćete dobiti i alate kojima će potrebe mladih postati vidljivije vlastima i drugim ljudima.

8. IZGRADNJA KAPACITETA MLADIH SINDIKALISTA

Ulaganjem u ljudske resurse poboljšat će se rad sindikalista i organizacija mladih, što može dovesti do poboljšanja položaja mladih na tržištu rada. Time se istovremeno pomaže radu sindikata i osigurava stručnost članova sindikata.

IZGRADNJA KAPACITETA:

- 8.1.** Uključite mlade sindikaliste u aktivnosti obrazovanja i osposobljavanje koje organizira sindikat. Organizirajte i određeno osposobljavanje samo za mlade članove. Osigurajte da to osposobljavanje bude u skladu s potrebama mladih članova i njihovim interesima. Imajte na umu da zapostavljeni mladi ljudi imaju specifične potrebe koje bi trebalo zadovoljiti.
- 8.2.** Pružite mladim sindikalistima prilike da pohađaju sindikalnu obuku u inozemstvu i uče nove prakse od svojih kolegica i kolega.
- 8.3.** Ulažite u izgradnju kapaciteta mladih sindikalista u pogledu kolektivnog pregovaranja, zagovaranja i lobiranja. Najviše će naučiti kroz praksu, stoga ih uključite u te postupke.
- 8.4.** Ulažite u nove mlade članove kroz mentorstvo i poduku te osigurajte prijenos znanja.

9. POTAKNITE SURADNJU I UMREŽAVANJE

Sklapanjem saveza s različitim organizacijama može se jačati uloga sindikalne organizacije mladih, njezina vidljivost i širenje suradnje te poboljšati njezina stručnost.

STVARANJE SAVEZA:

- 9.1.** Mapirajte mreže mladih i identificirajte organizacije s ciljem stvaranja partnerstva – sindikati često mogu pronaći saveznike kada je riječ o pitanjima vezanima uz mlade. Vijeća mladih aktivna su u mnogim državama te na regionalnim i lokalnim razinama.
- 9.2.** Stvorite partnerstva o pitanjima vezanima uz specifične teme. Postoje razne lokalne/ nacionalne/ međunarodne organizacije koje se bave temama o mladima, spolu, jednakosti, okolišu itd., a koje mogu pridonijeti radu sindikata. Time se istovremeno povećava vidljivost sindikalne aktivnosti za širenje suradnje, a mogu se privući i novi članovi.
- 9.3.** Prikupljajte i razmjenjujte informacije i dobre prakse o uključenosti mladih u sindikate u različitim zemljama ili na saveznoj razini. Primijenite te primjere u praksi u vlastitoj organizaciji.
- 9.4.** Podržite uključenost mladih sindikalista na regionalnoj i europskoj razini, gdje mogu razmjenjivati prakse, učiti od svojih kolegica i kolega te usvojiti ideje koje će moći provoditi i na svojoj lokalnoj/nacionalnoj razini.

www.etuc.org/en/issue/youth

www.facebook.com/etucyouth/

www.twitter.com/etuc_youth/

Boulevard Roi Albert II, 5
B-1210 Brussels, Belgium
+32 (0)2-224 04 11

CONFEDERATION
**SYNDICAT
EUROPÉEN
TRADE UNION**
youth

**FRIEDRICH
EBERT
STIFTUNG**
Labour Relations
and Social Dialogue
Bratislava · Warsaw · Belgrade